



REKTORS BREV

November 2012

Det har varit en intensiv höst med stark fokus på budgetpropositionen och forsknings- och innovationspropositionen samt konsekvenserna av dessa. Högskolan har deltagit i en rad olika sammanhang där propositionerna presenterats. På Sveriges universitets- och högskoleförbunds (SUHF) årskonferens som genomfördes några dagar efter det att forsknings- och innovationspropositionen lagts fram medverkade utbildningsministern. På konferensen Spelplan Europa som arrangeras av VINNOVA var fokus på forsknings- och innovationspropositionen och EU:s forskningsbudget för 2014-2020 benämnd Horisont 2020. Här medverkade bland annat statssekreteraren på utbildningsdepartementet. Forsknings- och innovationspropositionen innebär fullt utbyggd att fyra miljarder kronor tillförs, vilket för högskolor och universitet innebär en ökning med drygt tio procent. Prioriteringar i propositionen innebär möjligheter för vårt lärosäte, inte minst i satsningen på energi och miljö, hållbart samhällsbyggande och forskning om åldrande. Men konkurrensen kommer att vara tuff och i propositionen saknar jag en prioritering av forskningsmiljöer som har fokus på innovation och förnyelse och som är under uppbyggnad. Risken är att medel precis som tidigare kommer att fördelas till redan väletablerade miljöer, och att nydanande miljöer och forskningsprogram därmed förfördelas. En satsning sker också på konstnärlig forskning, vilket för vår del betyder ett anslag till konstnärlig forskning fullt utbyggt på två miljoner kronor per år.

Budgetpropositionen innebär fortsatta omfördelningar av basanslagen. Universitet som utbildar läkare, tandläkare och civilingenjörer gynnas eftersom utökningar av dessa utbildningar finansieras av de lärosäten som inte har de utbildningarna. En fortsatt förstärkning sker av humaniora och samhällsvetenskap, och fördelning av kvalitetsmedel sker med Högskolan i Kristianstad som en av de stora vinnarna. Budgetpropositionen innebär också nya tillfälliga platser 2013-2015 med konsekvensen att de stora förändringarna och neddragningarna för många lärosäten har skjutits upp till 2016. De talas dessutom redan nu om fler tillfälliga platser för 2014 om lågkonjunkturen inte viker. För vår del innebär 2016, jämfört med de flesta andra högskolor, en viss ökning av basanslagen jämfört med 2013. Ökningen är måttlig och ska innefatta en utökad utbildning av lärare, sjuksköterskor och högskoleingenjörer.

Inom anslagen måste också omprioriteringar ske, bland annat för att kunna säkra examensrättigheter och kunna satsa på utbildningar med högt söktryck. Vi har ett bra utgångsläge men det finns ett påtagligt krav på och behov av effektivisering.

En glädjande nyhet som hänger samman med forskning och medelstilldelning är vårt utfall i Vetenskapsrådets tilldelning. Våra egna projekt och projekt där våra forskare samarbetar nära med kollegor på andra lärosäten tilldelades totalt cirka 30 Mkr. Det goda utfallet stärker oss i fortsatta diskussioner om strategiska forskningsansatser.

Sedan sist har vi också på olika sätt medverkat i konferenser på temat ledning och styrning av självständiga lärosäten, där graden av självständighet och relationen mellan det kollegiala och linjen problematiserats. I ett historiskt perspektiv är vi mer självständiga än någonsin tidigare, men samtidigt innebär de specialdestinerade utbildningsuppgifterna en ökad detaljstyrning och minskat utrymme att själva avgöra hur vårt basanslag till utbildning ska användas. Den ständigt aktuella frågan om kollegial styrning eller linjestyrning är viktigt att kontinuerligt uppmärksamma. Enligt min uppfattning är det en förutsättning för verksamhetsutveckling att den kollegiala kompetensen och engagemanget tas till vara fullt ut, och att en god dialog finns mellan ledningen och kollegiet. Frågan om styrning och ledning var också en av diskussionspunkterna på en rektorskonferens som jag medverkat på i Dublin.

Ett antal aktiviteter har också genomförts på högskolan. En tredje omgång av Humboldtseminarierna, denna gång med fokus på tvärvetenskap och dess rötter, innebörd och konsekvenser, har startat. Den sjätte HB-dagen har genomförts med belysningar av forskningsprogram och pågående forskningsprojekt från hela verksamheten. Dagen blev lyckad och visade vad ett mindre lärosäte kan åstadkomma och vilken potential det finns vid en ökad profilering och samtidigt en ökad samverkan mellan forskare och mellan forskargrupper. Under dagen presenterades den senaste rapporten (nummer 21) i serien "Vetenskap för profession". Rapporten har titeln "I begynnelsen var ordet - ett vårdvetenskapligt perspektiv på språk och afasi" och är författad av professor Maria Nyström. Dagen var välbesökt, men salen var inte fullsatt, vilket den borde ha varit.

med tanke på den kvalitet som visades upp.

Vi har också genomfört årets Fair Trade-fika. Totalt dracks 1100 koppar fair trade-kaffe under dagen på högskolan. Den högskolegemensamma fikan i vardagsrummet där kommunalrådet Ulf Olsson och vår styrelseordförande Roland Andersson höll korta föredragningar på temat hållbar utveckling var välbesökt. Dagen är en viktig manifestation för hållbar utveckling och rättvis handel.

Viktigt är också att vårt miljöledningssystem efter revision nu har blivit omcertifierat. Ännu viktigare är dock att revisorn noterade såväl ökade kunskaper om hållbar utveckling som ett förändrat förhållningssätt till fenomenet hos studenter och medarbetare. Vi har fortfarande många saker att rätta till och bli bättre på, men det går åt rätt håll. Det är av stor vikt att inslagen om innebörden av hållbar utveckling blir fler på våra utbildningar och att studenterna ges utrymme att resonera om och diskutera utmaningarna.

Den 12 oktober var det dags för Bibliotekshögskolans stora jubileumsdag med högtidstal och parader med lärare och studenter i vår stora hörsal. På plats för att tala var bland annat tidigare statsministern Ingvar Carlsson, som var utbildningsminister i den regering som för 40 år sedan fattade beslut om lokalisering av biblioteksutbildning till Borås. En trevlig middag avslutade dagen och även här bjöds det på en rad tal med minnen från tiden på Bibliotekshögskolan och illustrationer av hur rollen som bibliotekarie förändrats. Även vår institution har som bekant utvecklats dramatiskt och är idag en modern akademisk institution med utbildningsprogram på alla nivåer, egen forskarutbildning och en uppsättning starka forskningsprogram som stödjer utbildningen och profilerar institutionen.

Årets akademiska högtid genomfördes den 19 oktober med utdelning av diplom till studenter som tagit examen på avancerad nivå. Stipendier delades ut till författare av bästa uppsatser inom olika program. Årets pedagogiska pris tilldelades Johan Eklund, verksam vid Bibliotekshögskolan, en utomordentlig lärare med förmåga att "förklara även riktigt svåra och invecklade problem begripligt och intressant".

En annan trevlig aktivitet som jag också vill nämna är starten på en seminarieserie benämnd "Uthålligt företagande". Seminariet baseras på att framgångsrika samhällsbyggare, entreprenörer och/eller företagare berättar sin historia om hur verksamheten byggts upp och utvecklats över tid, vilka hindren och vägvalen varit i processen. Seminarieserien är ett samarbete mellan Borås Tidning och högskolan, och då särskilt Institutionen Handels- och IT-högskolan. Först ut var Wigar Bartholdson från Pulsen och

Boris Lennerhov från Gekås Ullared. Sparbankssalen fylldes och det var på gränsen till att det var "lapp på luckan".

En trevlig studieresa har också genomförts till Umeå där vi besökte idrottsföreningen IKSU:s gigantiska fritids- och sportanläggning i anslutning till universitetet. Besöket var mycket inspirerande och vi arbetar nu vidare med frågan att försöka etablera ett all-aktivitetshus för våra studenter i närheten av vårt campus. Borås stadsarkitekt var med i Umeå och är mycket tilltalad av idén.

Sedan förra styrelsemötet har mycket handlat om högskolans budget för 2013 och bedömningar av perioden 2014-2016. Samtidigt har det långsiktiga arbetet fortsatt med att finna en modell för att stärka lärosätetsstrukturen i Västsverige och Högskolan i Borås. Denna vecka inleddes med ett möte på departementet tillsammans med företrädare för Västra Götalandsregionen och Högskolan i Skövde rektor. Syftet med mötet med statssekreteraren och dennes närmaste medarbetare var att beskriva en plan för forskningsstrategiskt samarbete för regeringens företrädare och reda ut vilka möjligheter det finns att regeringen bidrar till finansieringen av samarbetet.

Till sist bara så att ingen missat det – svenska mästare i fotboll 2012 blev IF Elfsborg.

Vänliga hälsningar



Björn Brorström
Rektor